

Фред Варгас „Едно незнайно място“

Комисарят Адамсберг умееше да глади ризи, майка му го бе научила как да опъва раменната платка и плата около копчетата. Изключи ютията, после подреди дрехите си в куфара. Беше се обръснал, сресал, вече нямаше накъде – заминаваше за Лондон.

Премести стола си в огряната от слънцето част на кухнята. Помещението имаше прозорци на три от стените, та комисарят си прекарваше времето в преследване на светлината около кръглата маса като гущер, който обикаля скалата, за да си намери топло местенце. Адамсберг постави чашата си с кафе така, че да е насочена на изток, и седна с гръб към слънцето.

Нямаше нищо против да види Лондон, да провери дали и Темза като Сена мирише на влажно бельо, да чуе грака на тамошните чайки. Може би на английски той бе по-различен отколкото на френски. Но нямаше да има време. Три дни колоквиум, десет лекции на сесия, шест разисквания, един прием в Министерството на вътрешните работи. В големия *hall* щяха да се съберат стотина високопоставени ченгета, ченгета и нищо друго, дошли от двайсет и три страни, за да оптимизират голямата полицейска Европа и по-специално, за да „хармонизират управлението на емиграционния поток“. Такава беше темата на колоквиума.

Като шеф на парижката Криминална бригада Адамсберг трябваше да присъства, но това не го притесняваше особено. Участието му щеше да е леко, почти въздушно, от една страна, поради враждебността му към „управлението на потоците“ и, от друга, защото никога не бе успял да запомни и дума на английски. Спокойно допи кафето си и прочете посланието, изпратено му от майор Данглар. *Сриц след 1 ч 20 мин на регистрацията. Скапан тунел. Взех ви прилично сако и вратовр.*

Адамсберг прекара палец по екрана на телефона си, сякаш за да заличи притеснението на своя помощник, както се изтрива прах от мебел. Данглар не обичаше да ходи, да тича и още по-малко да пътува. Да прекоси Ламанша през тунела му харесваше не повече, отколкото да прелети над канала със самолет. Обаче не би отстъпил мястото си никому. Вече трийсет години майорът се обличаше като британски поданик, за да компенсира естествената неелегантност на фигурата си. Заради този жизненоважен избор бе разпрострял своята признателност над цялото Обединено кралство и олицетворяваше типа на французина англофил, привърженик на изисканите маниери, на такта и дискретния хумор. Освен когато се отърсваше от всяка съдържаност, по което французинът англофил се отличава от истинския англичанин. Така че перспективата да прекара известно време в Англия го радваше със или без емиграционен поток. Оставаше да се преодолее препятствието на този *скапан тунел*, през който щеше да премине за пръв път.

Адамсберг изплакна чашата си, взе куфара си и се запита какво ли сако и вратовр. бе избрал за него майор Данглар. Съседът му, старият Лусио, чукаше по остъклената врата, която се тресеше под солидния му юмрук. На деветгодишна възраст испанската война беше откъснала лявата му ръка и изглеждаше, че дясната бе съответно пораснала и укрепнала, съсредоточавайки в себе си размера и силата на две ръце. Залепил лице на стъклото, той зовеше Адамсберг с властен поглед.

– Ела насам – произнесе Лусио със заповеднически тон. – Не мога сам да ги извадя, имам нужда от помощта ти.

Адамсберг остави куфара си навън, в неподдържаната градинка, която делеше със стария испанец.

– Отивам за три дни в Лондон, Лусио. Ще ти помогна, като се върна.

– Пррекалено късно ще е – изръмжа старецът.

А когато Лусио ръмжеше така, натъртвайки на р-то, се чуваше особен глух тътен, който сякаш излизаше изпод земята. Адамсберг вдигна куфара си и мислено потегли към Северната гара.

– Какво не можеш да извадиш? – попита той разсеяно, докато заключваше вратата.

– Котката, дето живее под навеса. Ти знаеше, че ще има малки, нали?

– Не знаех, че под навеса ти има котка, и ми е все тая.

– Е, сега знаеш. И хич не ми разправяй, че ти е все тая, *омбре*. Родиха се три, едното умря, още две са се заклешили, напипах главичките им. Аз ще масажирам, ти ще вадиш. Ама внимавай, не стискай много, като дърпаш. Котето е като сухара, току-виж се счупило в пръстите ти.

Мрачен и настоятелен, Лусио чешеше липсващата си ръка, като мърдаше пръсти в празното. Често обясняваше, че когато на девет години изгубил ръката си, на нея имало едно ухапване от паяк, което още не бил начесал. И че по тази причина ухапаното все още го сърбяло шейсет и девет години по-късно – не бил успял да завърши чесането, да се заеме с него сериозно, да приключи епизода. Неврологично обяснение, дадено от майка му, което Лусио бе превърнал във всеобхватна философия, прилагана към всяка ситуация и към всяко чувство. Нещата трябва да се завършват или да не се започват. Да се стига до дъното, включително и в любовта. Когато някое житейско обстоятелство занимаваше ума му, Лусио чешеше ухапаното, без да спре.

– Лусио – каза Адамсберг високо и ясно, докато прекосяваше градинката, – влакът ми тръгва след час и четвърт, заместникът ми си гризе ноктите от притеснение на Северната гара и нямам никакво намерение да израждам твоето животинче, докато сто полицейски началници ме чакат в Лондон. Оправяй се сам, ще ми разкажеш историята в неделя.

– Как искаш да се оправям с това? – извика старецът и вдигна чукана на отрязаната си ръка.

Лусио задържа Адамсберг с могъщата си друга ръка и вирна издадената си брадичка, достойна за Веласкес според майор Данглар. Старецът вече не виждаше добре, когато се бръснеше, и някои косми устояваха на бръснача му. Бели и твърди, те приличаха на украса от сребристи тръни, проблясващи на слънцето. Понякога Лусио хващаше някой косъм, прищипваше го с нокти и дърпаше, както би издърпал кърлеж. Не го пускаше, преди да му види сметката, в съгласие с философията на ухапаното от паяк.

– Идваш с мен.

– Остави ме на мира, Лусио.

– Нямам избор, *омбре* – мрачно каза Лусио. – На пътя ти е, не можеш да отминеш. Или цял живот ще те сърби. Работа за десет минути е.

– И влакът ми е на пътя.

– Ама по-нагоре.

Адамсберг остави куфара си и изсумтя от яд, но последва Лусио. Под навеса една лепкава и окървавена главичка се подаваше изпод лапите на животното. Изпълнявайки нарежданията на стария испанец, комисарят внимателно я хвана, докато Лусио с професионален жест натискаше корема на котката, която мяучеше отчаяно.

– Не дърпаш хубаво, *омбре*, подхвани го под лапите и тегли! Карай по-нежно, не стискай главата. С втората си ръка почеси майката по челото, че се е паникьосала.

– Лусио, когато чеша някого по челото, той заспива.

– Мамка му! Давай, дърпай!

Шест минути по-късно Адамсберг остави две малки червени пискащи плъхчета до другите две, положени върху старо одеяло. Лусио отрязва пъпните върви и премести новородените едно по едно до цицките на стенещата майка, която ги наблюдаваше разтревожено.

– Каква е таз история с ръката ти? С какво приспиваш хората?

Адамсберг поклати глава в неведение.

– Не знам. Като поставя ръка на главите на хората, и те заспиват. Това е.

– Така ли правиш с твоето хлапе?

– Да. Понякога хората заспиват, докато им говоря. Приспивал съм дори заподозрени по време на разпит.

– Тогава направи така и с майката. Давай! Приспи я.

– Да му се не знае, Лусио, няма ли да си набиеш в главата, че трябва да хвана влака?

– Трябва да успокоим майката.

На Адамсберг му беше все тая за майката, но не и за черния поглед, който му бе отправил старецът. Погали невероятно меката главичка на котката, защото наистина нямаше избор. Дишането на животното се успокои, докато пръстите на Адамсберг се търкаляха като топчета от муцуната до ушите му. Лусио възхитено поклати глава.

– Заспа, *омбре*.

Адамсберг бавно отмести ръката си, изтри я във влажната трева и отстъпи заднешком.

На Северната гара усети как засъхналата кръв се втвърдява между пръстите и под ноктите му. Беше закъснял с двайсет минути, Данглар бързаше насреща му. Човек имаше чувството, че зле сглобените крака на Данглар ще се разпаднат от коленете надолу, ако рече да се затича. Адамсберг вдигна ръка, за да пресече тичането и упреците.

– Знам – каза той. – Обаче имаше нещо на пътя ми и ако го бях отминал, щях цял живот да се чеша.

Данглар така бе свикнал с неразбираемите фрази на Адамсберг, че рядко си даваше труда да задава въпроси. Като много други в Бригадата, той умееше да отделя важното от ненужното. Задъхан, майорът посочи гишето за регистрация и тръгна в обратната посока. Докато вървеше след него, без да ускорява ход, Адамсберг се мъчеше да си спомни цвета на котката. Бяла с малко сиво? И тук-там рижо?